

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าอำนาจจำแนก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินความสอดคล้อง
ของข้อกำหนดแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

เรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย

นายประสิทธิ์ อุ่นหนองกุง

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบประเมินความสอดคล้อง
ของข้อคำถามแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร**

**เรื่อง
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

ผู้ประเมิน.....
ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมีระดับ
คะแนนดังนี้

- ได้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย
ได้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย
ได้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย

ข้อที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับคะแนน		
		+1	0	-1
การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้				
1.	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้			
2.	สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้			
3.	มีนโยบายในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
4.	ประเมินความก้าวหน้าของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้			
5.	กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูและผู้เรียน			
การให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเรียนรู้				
6.	ตั้งมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้สูง			
7.	ปกป้องเวลาเพื่อการเรียนของผู้เรียน			
8.	ให้ความสำคัญของการบริหารการเรียนการสอนมากกว่างานด้านอื่น ๆ			
การสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ				
9.	กำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน			
10.	กำหนดพฤติกรรมการสอนของครู			
11.	สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ			
12.	การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ			
องค์ประกอบหลักที่ 2				
การบริหารหลักสูตรและการสอน				
ผู้บริหารเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการ				
13.	เป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการแก่ครูได้			
14.	รอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการวัดประเมินผล			
15.	มีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ			

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับคะแนน		
		+1	0	-1
16.	มีการกำกับ ติดตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน			
ความสอดคล้องของหลักสูตรการสอน ทรัพยากร มาตรฐาน และการประเมินผล				
17.	กำหนดหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ของโรงเรียน			
18.	ร่วมกันกำหนดมาตรฐานในการประเมิน			
19.	ประเมินมาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน			
20.	จัดให้มีทรัพยากรที่จำเป็นและเพียงพอ			
21.	การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ของโรงเรียน			
การบริหารหลักสูตรและการสอน				
22.	บริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดร่วมกัน			
23.	กำกับ ติดตาม ให้มีการปฏิบัติการสอน ตามมาตรฐานทางวิชาการ			
24.	ปรับปรุง พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน			
25.	สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน			
องค์ประกอบหลักที่ 3				
การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
การส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้				
26.	แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนสำคัญที่สุด			

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับคะแนน		
		+1	0	-1
27.	อุทิศเวลาให้กับการทำงาน ปรากฏกายให้เห็นอยู่เสมอ			
28.	สร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และวัฒนธรรมของโรงเรียน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้			
29.	โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นระเบียบและปลอดภัย			
30.	รับรู้ แสดงความยินดี เมื่อผู้เรียนมีความก้าวหน้าและเป็นเลิศทาง วิชาการร่วมกับผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง			
การสะท้อนผลงาน วิเคราะห์ และวิพากษ์				
31.	ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู			
32.	รับฟังความคิดเห็นของครูและผู้เรียน			
33.	ร่วมกับครูวิเคราะห์ความก้าวหน้าของผู้เรียน			
การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง				
34.	การเข้าพบและพูดคุยเป็นเรื่องง่าย			
35.	การแสดงท่าทางที่ดีต่อผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง			
36.	สร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจให้กับครูและผู้เรียน			
37.	กระตุ้นให้ชุมชนสนับสนุนความสำเร็จในทางวิชาการ			
38.	มีการติดต่อสื่อสารกับชุมชนอยู่เสมอ			
องค์ประกอบหลักที่ 4 การพัฒนาบุคลากร				
การจัดโครงการและกิจกรรม				
39.	จัดโครงการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน			
40.	ประสานกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดโครงการพัฒนาครูแกนนำ			
41.	พัฒนาครูแกนนำของโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ			
การนิเทศการสอนและการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู				
42.	จัดระบบนิเทศและประเมินการสอน			
43.	ประเมินผลการทำงานของครู เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน			

ข้อที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับคะแนน		
		+1	0	-1
44.	เข้าเยี่ยมห้องเรียนและสังเกตการณ์สอนของครูบ่อย ๆ			
การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู				
45.	จัดทำแบบประเมินครูและทำการประเมินเป็นระยะ ๆ			
46.	ร่วมกับครูกำหนดเป้าหมายทางวิชาชีพของครู			
47.	มุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง			
48.	กระตุ้นให้ชุมชนสนับสนุนความสำเร็จในทางวิชาการ			
49.	ส่งเสริมครูให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			
องค์ประกอบหลักที่ 5				
การพัฒนาผู้เรียน				
การรักษามาตรฐานที่สูงของผู้เรียน				
50.	ทำให้ผู้เรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้			
51.	ทำให้ผู้เรียนทุกคนมีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์			
52.	ส่งเสริมจัดโครงการ กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้กับผู้เรียน			
53.	ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน			
การกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของผู้เรียน				
54.	รับทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนอยู่เสมอ			
55.	ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนที่เรียนอ่อน			
56.	ปรับปรุงพัฒนาการสอนอยู่เสมอ			
57.	ประสานงานและดูแลการสอนของครูอยู่เสมอ			
การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน				
58.	รายงานผลการเรียนของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทุกภาคเรียน			
59.	ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน			

ข้อที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับคะแนน		
		+1	0	-1
60.	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ									
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	สรุป
24	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
25	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
26	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	.89
27	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
28	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
29	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
30	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
31	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	.89
32	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
33	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
34	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
35	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
36	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
37	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
38	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
39	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	.89
40.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
41	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
42	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
43	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
44	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
45	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
46.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
47	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	.89

ตอนที่
2

แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบและเอกสารประกอบการพัฒนา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

เรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ประเมิน.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัย

นายประสิทธิ์ ชุ่มหนองงู่ง

นักศึกษาระดับคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

089-2764249

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสารประกอบการพัฒนา ชุดที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ การเรียนรู้ 1. คู่มือการใช้รูปแบบ..... 2. วัตถุประสงค์..... 3. เนื้อหาสาระ..... 4. ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม..... 5. แนวทางการดำเนินกิจกรรม..... 6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม..... 7. สื่อหรือแหล่งเรียนรู้..... 8. การประเมินผล.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสารประกอบการพัฒนา ชุดที่ 2 การบริหารหลักสูตรและการสอน 1. คู่มือการใช้รูปแบบ..... 2. วัตถุประสงค์..... 3. เนื้อหาสาระ..... 4. ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม..... 5. แนวทางการดำเนินกิจกรรม..... 6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม..... 7. สื่อหรือแหล่งเรียนรู้..... 8. การประเมินผล.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสารประกอบการพัฒนา ชุดที่ 3 การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 1. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา..... 2. วัตถุประสงค์..... 3. เนื้อหาสาระ..... 4. ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม..... 5. แนวทางการดำเนินกิจกรรม..... 6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม..... 7. สื่อหรือแหล่งเรียนรู้..... 8. การประเมินผล.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสารประกอบการพัฒนา ชุดที่ 4 การพัฒนาบุคลากร 1. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา..... 2. วัตถุประสงค์..... 3. เนื้อหาสาระ..... 4. ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม..... 5. แนวทางการดำเนินกิจกรรม..... 6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม..... 7. สื่อหรือแหล่งเรียนรู้..... 8. การประเมินผล.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เอกสารประกอบการพัฒนา ชุดที่ 5 การพัฒนาผู้เรียน 1. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา..... 2. วัตถุประสงค์..... 3. เนื้อหาสาระ..... 4. ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม..... 5. แนวทางการดำเนินกิจกรรม..... 6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม..... 7. สื่อหรือแหล่งเรียนรู้..... 8. การประเมินผล.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ตาราง 24 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) ทั้งฉบับ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.71	21	.81	41	.82
2	.68	22	.73	42	.71
3	.74	23	.75	43	.78
4	.74	24	.78	44	.79
5	.60	25	.77	45	.76
6	.65	26	.72	46	.74
7	.80	27	.66	47	.81
8	.82	28	.67	48	.73
9	.77	29	.67	49	.65
10	.76	30	.67	50	.68
11	.81	31	.62	51	.71
12	.77	32	.59	52	.57
13	.71	33	.59	53	.58
14	.76	34	.59	54	.64
15	.81	35	.54	55	.50
16	.70	36	.74	56	.70
17	.69	37	.78	57	.54
18	.77	38	.78	58	.72
19	.75	39	.76	59	.69
20	.80	40	.80	60	.47

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .47 - .82

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ถูกสัมภาษณ์.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

1. องค์ประกอบหลักที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจการเรียนรู้
ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

การกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควร
คำนึงถึงอัตลักษณ์ของผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงเรียนประเภทนี้ขึ้นมาเพื่อจัด
การศึกษาวิชาสามัญให้แก่พระภิกษุสามเณรเพิ่มเติมจากที่ปกติเรียนแก่นักธรรมและบาลี
ซึ่งเป็นหลักสูตรของคณะสงฆ์ไทยภายใต้การกำกับดูแลของมหาเถรสมาคม อัตลักษณ์ที่
สำคัญคือ ความเป็นศาสนทายาทที่ดี การปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นพระภิกษุสามเณรใน
พระธรรมวินัยของพระพุทธศาสนา คุณลักษณะของผู้เรียนจึงควรมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี
งามตามหลักศาสนา นำหน้าความรู้วิชาการทั่วไป กล่าวคือ การได้มาหรือการเกิดขึ้นซึ่ง
ความรู้ใดๆ ควรจะเป็นไปตามหลักมัชฌิมาปฏิปทา มรรคมีองค์ 8 เป็นเครื่องชี้ว่า
ความรู้ความสามารถที่เกิดขึ้นมานั้น มีคุณธรรมจริยธรรมกำกับอยู่ทุกองค์ความรู้ เพื่อทำ
ให้เกิดความเชื่อมั่นว่า องค์ความรู้นั้นจะนำไปใช้ในทางที่ถูกต้อง สร้างสรรค์สติปัญญา
และใช้พัฒนาสังคมประเทศชาติในทิศทางที่ถูกต้องควร วิสัยทัศน์ของโรงเรียนประเภทนี้
ควรมีการปรับปรุงแก้ไขทุกๆ 3 ปี เพราะหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานทางการศึกษา

ที่เกี่ยวข้อง มักจะมีการประกาศใช้นโยบายพัฒนาการศึกษาต่างๆ ทุกๆ ปี โรงเรียนจึงต้องศึกษาผลกระทบเหล่านั้นด้วย

เป้าหมายที่สำคัญเร่งด่วนขณะนี้คือ การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการบริหาร และจัดการเรียนการสอนให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ. เพราะกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั่วประเทศยังไม่ผ่านการประเมินรอบสอง และการประเมินภายนอกรอบสามวงรอบที่หนึ่งพบว่า โรงเรียนยังไม่ผ่านประเมินถึง 40% ที่เหลือจะถูกประเมินให้หมดภายในปีงบประมาณ 2557 เพราะเป็นเรื่องที่ถูกกำกับมาจากระดับนโยบาย และภาวะความเครียดของโรงเรียนที่ต้องการผ่านการประเมินภายนอกให้ได้

สำหรับพันธกิจด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องคำนึงว่า นักเรียนจะเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และต้องเรียนวิชาฝ่ายปริยัติธรรม 3 วิชาหลักคือ ภาษาบาลี พุทธประวัติและธรรมวินัย ศาสนปฏิบัติ ต้องจัดทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัติต้องนำกิจกรรมประจำวันคือ บิณฑบาตและทำวัตรเช้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจกรรม ร่วมกับกิจกรรมไหว้พระก่อนเข้าเรียน แต่วิชาที่เกี่ยวกับกีฬาันทนาการ ต้องคำนึงถึงสมณสาธิตว่า พระภิกษุสามเณรสามารถออกกำลังกายหรือเล่นอะไรๆ ที่ไม่ดูน่าเกลียดเกินเลยความสำรวมในฐานะที่เป็นนักบวชเพียงไร แต่ความที่นักเรียนส่วนมากมีพื้นฐานทางวิชาการไม่ค่อยดี ครอบครัวส่วนใหญ่ก็ยากจนขาดอุปกรณ์การเรียนและเครื่องใช้ส่วนตัว โรงเรียนต้องจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เด็กอย่างเพียงพอ ถึงจะขาดงบประมาณ แต่ก็ต้องพยายามแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานนี้ให้ได้ โรงเรียนต้องสำรวจความรู้พื้นฐาน ระดับความสามารถทางวิชาการ ประวัติการเจ็บป่วย ทดสอบระดับสุขภาพจิต เพราะเด็กที่จะมาอยู่โรงเรียนประจำ เป็นชายล้วน และยังคงต้องปฏิบัติตามสถานภาพทางศาสนาด้วย จะต้องเจอกับภาวะกดดันความเครียดต่างๆ มากมาย โรงเรียนต้องมีข้อมูลเหล่านี้ไว้สำหรับแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นักเรียนส่วนมากจะมีความสุขเวลาได้ทำกิจกรรมเสริมการเรียน เช่น กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ วันปีใหม่ วันภาษาไทย ทัศนศึกษานอกสถานที่ วันเลือกตั้ง เป็นต้น เพราะได้มีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถและเล่นสนุกๆ กับเพื่อนๆ อย่างผ่อนคลาย ขณะเดียวกันมีเรื่องที่น่าทำทายเป็นคือ นักเรียนบางส่วนยังมีความต้องการแสดงออกเกี่ยวกับการเล่นกีฬาหรือดนตรีนันทนาการและลูกเสือ/รต. ตามประสาวัยรุ่น ขณะที่การเล่นกีฬาเป็นการขัดกับภาพลักษณ์ของความเป็นนักบวชที่ต้องสำรวมกายวาจาเป็นหลัก ในเรื่องนี้ ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับโรงเรียน นอกเหนือไปจากการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำงาน

ออกกำลังกายบ้าง เช่น ทำความสะอาดบริเวณ ทำสวนครัว ทำกายบริหารที่สอดคล้องกับการฝึกสมาธิ เป็นต้น ดังนั้น ผู้ปกครองและนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนในโรงเรียนประเภทนี้จะต้องศึกษาทำความเข้าใจและยอมรับแต่เบื้องต้นก่อนว่า กิจกรรมด้านกีฬานั้นหนทางการจะไม่มีภาคปฏิบัติให้นักเรียนได้ลงมือทำ

สรุปคือ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นหลักสำคัญ โดยต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้มีความคล่องแคล่วรวดเร็วในการทำงาน มุ่งมั่นต่อภารกิจที่รับผิดชอบ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ที่ผ่านมางบประมาณจะกระจุกอยู่ที่ค่าตอบแทนบุคลากรและการจัดการสาธารณูปโภคเป็นส่วนใหญ่ และสร้างสรรค์นวัตกรรมในการทำงานให้หลากหลายมากขึ้น โรงเรียนก็จะกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สร้างคนให้มีคุณภาพไปรับใช้สังคมในโอกาสต่อไป

2. องค์ประกอบหลักที่ 2 การบริหารหลักสูตรและการสอน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

การบริหารหลักสูตรและการสอน ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนที่คณะกรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในกำกับของมหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดขึ้น แต่ต้องให้เป็นไปภายในหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ นั่นคือโรงเรียนมีภารกิจบริหารหลักสูตรและการสอน 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 หลักสูตรด้านสามัญ คือ การจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่มคือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา/พลานามัย ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ กลุ่มนี้ต้องบริหารให้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพฐ. สมศ. สทศ. สภาการศึกษา เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 หลักสูตรด้านวิชาการพระพุทธศาสนา คือ ภาษาบาลี พุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ กลุ่มนี้ต้องบริหารให้สอดคล้องกับสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง และสำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีหน้าที่ต้องไปสอบนักธรรมและมหาเปรียญตามนโยบายของมหาเถรสมาคมที่กำกับผ่านลำดับชั้นการปกครองคณะสงฆ์

ระดับโรงเรียน ควรมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบระดับบริหารและ คณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน นอกจากนี้ บริหารงานวิชาการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะต้องคำนึงถึงการทดสอบ ระดับชาติ 2 ประเภทคือ O-NET และ B-NET (การทดสอบวิชาการพระพุทธศาสนา ระดับชาติ) ด้วย

ปัญหาที่ยังพบในโรงเรียนหลายแห่งคือ โรงเรียนไม่ได้วิเคราะห์โครงสร้าง รายวิชา ครูสอนไม่ตรงตามหลักสูตร/วิชา ครูสอนไม่ครบเนื้อหา ครูสอนไม่เป็นไปตาม แผน ครูไม่บันทึกผลการเรียนเชิงพัฒนาการ และครูไม่สนใจทำวิจัยในชั้นเรียน ผลที่เกิดขึ้นคือ นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาครบถ้วนตามหลักสูตร นักเรียนเบื่อหน่าย/ขาด ความสนใจ และนักเรียนขาดเรียน/ไม่เข้าเรียน เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ที่สุด เพราะส่งผลกระทบต่อตัวผู้เรียนโดยตรง ภาพลักษณ์เหล่านี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อ นักเรียนเหล่านั้นเรียนไปถึงชั้น ม.6 สูงสุดของระดับชั้น ที่ปัจจุบันยังพบว่า นักเรียนขาด ความรู้พื้นฐานที่จำเป็น คิดไม่เป็น แก้ปัญหาไม่ได้ ไม่กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีความเฉื่อยชา และไม่ได้วางแผนชีวิตในอนาคต ถึงแม้จะไม่ได้เกิดนักเรียนส่วนใหญ่ แต่ก็น่าเป็นห่วงสำหรับอนาคตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถยังไม่เพียงพอต่อการไป ประกอบอาชีพหรือแข่งขันกับผู้อื่นในภาวะสังคมปัจจุบันที่มีอัตราการแข่งขันอย่างเข้มข้น

3. องค์ประกอบหลักที่ 3 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

บรรยากาศการสอนของครูที่นั่งเก้าอี้หน้าชั้นแล้วบรรยายตามตำรา สลับกับการถามนักเรียน หรือการสั่งการบ้าน สั่งนักเรียนทำรายงาน ตรวจสมุดแบบฝึกหัด ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่ครูเชื่อว่า เป็นการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากครูไปสู่ นักเรียนอย่างเต็มที่ แต่นักเรียนกลับคิดว่า เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย สิ่งที่สังเกตเห็นได้คือ นักเรียนนั่งเฉยๆ ไม่ค่อยกล้าตอบคำถาม นักเรียนกลัวตอบผิด กลัวถูกตำหนิ เพราะครู มักจะกล่าวตำหนินักเรียนด้วยวิธีการสั่ง หรืออบรมกระตุ้นความรู้สึกรับผิดชอบให้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณทำอะไรผิด จนเกิดความหวาดหวั่นไม่มั่นใจที่จะแสดงออกในชั้นเรียนกับ ครูคนนั้นหรือทุกๆ วิชา นักเรียนกลายเป็นเด็กนั่งหลังห้อง เข้าเรียนสาย หรือขาดเรียน ไปทำกิจกรรมอื่นทั้งในนอกโรงเรียน โดยไม่ยอมเข้าเรียน ถึงแม้จะถูกเรียกไปตักเตือน พฤติกรรม แต่นักเรียนบางคนก็ยังมีพฤติกรรมเช่นเดิม

บางคนพูดว่า ต้องนำนักเรียนออกไปสอนนอกห้องเรียน ก็เป็นแค่การเปลี่ยนสถานที่เรียนเท่านั้น เพราะถ้าบรรยากาศการเรียนไม่น่าสนใจ นักเรียนไม่มีความสุข ต่อให้นั่งอยู่ท่ามกลางอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือทันสมัยต่างๆ ก็คงไม่ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้อัปเกรดขึ้น นั่นก็คือ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนนั่นเอง คำตอบของเรื่องนี้คือ กระบวนการและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่ารู้ น่าเรียนมากยิ่งขึ้น

ครูต้องทำงานอย่างมืออาชีพ ต้องเตรียมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการสอน เตรียมอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่นักเรียนต้องลงมือปฏิบัติ เวลาครูเข้าสอน ครูต้องวางภาระงานอื่นๆ ไว้ก่อน ไม่ควรพะวงกับงานพิเศษอื่นๆ ต้องเปิดใจกว้าง อาจถึงขั้นทำที่เป็นแก่งทำผิดในบางกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำทุกตัว ถ้านักเรียนเปิดใจยอมรับในวิชานั้นแล้ว การสอนก็ไม่ใช้เรื่องยากอีกต่อไป

ครูต้องละทิ้งความเชื่อส่วนตัวออกไปให้ได้ ต้องเข้าใจว่า ความสำเร็จของครูมันเกิดขึ้นในอดีตนั้น ไม่อาจนำมายึดเยียดให้นักเรียนเชื่อและปฏิบัติตามในยุคนี้ได้ทุกอย่างเสมอไป เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป ครูต้องสังเกตว่า จริงๆ แล้ว นักเรียนมีอากัปกริยาอย่างไร เนื้อหาแบบนี้ต้องสอนแบบไหน ใช้อะไรเป็นสื่อ มีใครเกี่ยวข้องบ้าง ใครต้องทำอะไร กำหนดเงื่อนไขหรือเวลา และจะวัดประเมินผลเมื่อไรด้วยวิธีการไหน ครูต้องศึกษาวิธีการสอนต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้ แล้วนำเอาส่วนต่างๆ ที่ดีของวิธีการนั้นๆ มาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการสอนขึ้นใหม่ เข้าไปให้ถึงใจเด็กนักเรียน ถึงแม้ว่านักเรียนอาจจะไม่ชอบตัวครูและก็อย่าให้นักเรียนเกลียดวิชาที่สอนหรือเขาต้องเรียน บรรยากาศการเรียนรู้อัปเกรดที่เกิดขึ้นได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียนเป็นเบื้องต้น ส่วนผู้บริหารมีหน้าที่สนับสนุนด้านนโยบายและเครื่องมือการเรียนการสอนต่างๆ ถึงแม้จะเรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็เป็นแค่สถานที่ แต่กระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนทุกชั้นตอนต่างหาก ที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสุข น่ารู้ น่าเรียน

4. องค์ประกอบหลักที่ 4 การพัฒนาบุคลากร ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

บุคลากรควรได้รับการพัฒนาฝึกฝนความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องในระดับบริหาร ต้องส่งเสริมให้ไปประชุมสัมมนา รับประทานอาหาร คีฬาดูงานสถานศึกษาอื่น ที่เขาประสบความสำเร็จในการทำงาน แต่ไม่ควรลอกเลียนแบบเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ควรนำเอกสารเขามาแก้ไขให้เป็นเอกสารของตนโดยเด็ดขาด เพราะการทำเช่นนั้น ไม่ได้เกิดการพัฒนาใดๆ ขึ้นมาเลย สายบริหารต้องศึกษาค้นคว้า อ่านให้มากๆ พูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน ประสานงานกับผู้คนให้มากๆ ต้องได้รับการพัฒนาด้านการปฏิบัติงานในสายที่ตนรับผิดชอบ และพัฒนานวัตกรรมเทคนิคใหม่ๆ ขึ้นมา สนับสนุนการทำงานของตน และที่สำคัญต้องมีความรับผิดชอบ ไม่ทิ้งภาระงานให้แต่ลูกน้องทำ ต้องช่วยเหลือและร่วมรับผิดชอบในงานด้วย

สำหรับครู ต้องศึกษาภาระหน้าที่บทบาทของตนในการการรับผิดชอบงานสอน ต้องพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน เทคนิควิธีการจัดกาเรียนการสอน การวิจัย การวัดและประเมินผล และในยุคปัจจุบันจะต้องพัฒนาเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด มีทักษะการคิดขั้นสูง มีความสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น ครูจะหยุดนิ่งไม่ได้ จะขอให้โรงเรียนจัดการพัฒนาให้ก็ไม่ได้ ตัวครูต้องขวนขวายพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสืบค้นข้อมูล แล้วใช้เวลาในการวิเคราะห์ให้ผู้เรียน/และกิจกรรมการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ถ้าครูสามารถพัฒนาตนเองได้ตามนี้เป็นอย่างน้อย ก็จะกลายเป็นครูมืออาชีพได้อย่างไม่ยาก

สำหรับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรทางการศึกษา ต้องพัฒนาตนเองในงานที่รับผิดชอบ โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า นวัตกรรมใด หรือวิธีการทำงานใด ที่จะช่วยให้ตนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอน ลดเวลา แต่เพิ่มคุณภาพการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ในด้านของความพร้อมทางจิตใจ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มักจะทำงานด้านให้บริการบุคคลต่างๆ เจ้าหน้าที่ต้องทำงานอย่างมืออาชีพ ละทิ้งความรู้สึกส่วนตัว ออกจากงาน แล้วทำงานในหน้าที่ของตนอย่างมีความรับผิดชอบ อาจกล่าวได้ว่า ระดับเจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาระบบการทำงานของตนและสร้างเสริมสุขภาวะทางจิตให้เป็นปกติสุขด้วย เพราะจะมีบุคคลจากหลากหลายภาคส่วนเข้ามาติดต่อและมาขอความช่วยเหลือให้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตลอดเวลา

แต่กล่าวในภาพรวมแล้ว ทุกๆ คน ตั้งแต่ระดับบริหารลงมาจนถึงระดับปฏิบัติการ ควรจะต้องพัฒนาตนเอง 2 ประการสำคัญ คือ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอให้หน่วยงานสั่งการ ไม่ควรมองแต่ว่า ตนมีหน้าที่รับผิดชอบหรือพัฒนาเฉพาะในองค์กร แต่ควรสร้างวิสัยทัศน์ส่วนตัวขึ้นมาโดยอาจนำผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศต่างๆ ออกไปเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ หรือแม้แต่การประชุมสัมมนาทั้งในและต่างประเทศ ก็จะทำให้บุคลากรคนนั้น เกิดความภาคภูมิใจในประวัติการทำงานของตนเองและมีความสุขในการทำงานตลอดเวลา แต่มีข้อแม้ว่า ต้องพัฒนาให้เกิดเจตคติทางบวก คือ ต้องพัฒนาให้ตนเองรู้สึกจริงๆ เกิดจากการสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาด้วยตนเองจริงๆ ไม่หวังพึ่งขอความช่วยเหลือจากคนอื่น จึงจะเป็นบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ

5. องค์ประกอบหลักที่ 5 การพัฒนานักเรียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

นักเรียนที่มาเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ เดิมเคยเป็นเด็กและเยาวชนคนธรรมดาตามาก่อน ต่อมาเพื่อบวชเรียนแล้วก็เข้าไปพักอาศัยอยู่วัดใดวัดหนึ่ง การแต่งกายก็เปลี่ยนไป กิริยามารยาทก็จะได้รับการฝึกฝนใหม่ตามหลักพระธรรมวินัยในพระพุทธศาสนา แต่สิ่งหนึ่งที่นักเรียนทุกคนมีก็คือ พื้นฐานทางครอบครัวและขีดความสามารถทางการเรียนรู้ นักเรียนบางคนมีปัญหาทางครอบครัว เช่น พ่อแม่หย่าร้าง ยากจน ต้องพักอาศัยอยู่กับญาติ เป็นต้น บางคนมีปัญหาทางการเรียน เช่น อ่านเขียนไม่คล่อง มีภูมิความรู้น้อยมาก ขาดความเอาใจใส่ต่อการเรียน ฯลฯ เป็นต้น

การจะพัฒนานักเรียนให้ตรงประเด็น จะต้องวิเคราะห์คุณลักษณะผู้เรียนที่ศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ชัดเจนก่อน ในโรงเรียนใหญ่ๆ ที่มีการสอบคัดเลือกนักเรียนอาจจะไม่ลำบากในการสอนหรือมอบหมายงานให้นักเรียนทำ เพราะนักเรียนส่วนนั้นมักจะมีความสามารถทางการเรียนดีในระดับหนึ่ง แต่นักเรียนที่มาเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำนวนไม่น้อยหรืออาจกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่ มักจะเป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจน ที่มาบวชเรียนก็เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของพ่อแม่ลง การที่จะพัฒนานักเรียนเหล่านี้ให้เรียนเก่งในระยะเวลาอันสั้นอาจจะทำไม่ได้ง่ายๆ ครูจำนวนหนึ่งมักจะพูดว่า อย่างน้อยโรงเรียนพระปริยัติธรรมก็ช่วยสอนวิชาคน สอนศีลธรรมให้เด็กเหล่านี้ได้ฝึกฝน แม้จะเรียนไม่เก่ง แต่ก็ขอให้เป็นคนดี ออกไปช่วยเหลือสังคมในทางที่ถูกที่ควร ก็พอใจแล้ว ดังนั้น อาจจะต้องพัฒนาความสามารถขั้นพื้นฐานให้นักเรียนอ่านออกเขียนคล่อง ใฝ่รู้ใฝ่เรียนก่อน แล้วจึงค่อยพัฒนาความสามารถทางด้านวิชาการ

อีกชั้นหนึ่ง หมายถึงอาจต้องพัฒนา 2 ระดับคือ ระดับแรกทำให้เรียนรู้เป็น ระดับที่สอง จึงค่อยเพิ่มเติมวิชาการปกติเข้าไป การพัฒนานักเรียนในโรงเรียนประเภทนี้จึงเป็นภารกิจ ที่ท้าทายมาก ครูต้องทำงานเหนื่อยเป็นสองเท่า นอกจากสอนแล้วยังต้องดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้มีความสุขตามอัธยาศัย

นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างน้อยก็ต้องให้เหมาะสม กล่าวคือ ขณะที่ยังอาศัยอยู่ ณ วัดที่ตั้งโรงเรียนหรือวัดที่เป็นเครือข่าย โรงเรียนต้องเข้าไป ดูแลสภาพชีวิตความเป็นอยู่ จัดหาเครื่องเรียนและอุปกรณ์ตำราหนังสือให้ตามสมควร เช่น ที่พักต้องสะอาด มีที่วางหนังสือ ที่วางเครื่องนุ่งห่ม ที่วางเครื่องใช้สำหรับพระภิกษุ สามเณร(ส่วนใหญ่เป็นสามเณร) กำหนดตารางตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำตลอดจนกำหนด บททำโทษถ้าห้องพักไม่เรียบร้อย ต้องใช้ระเบียบวินัยในการกำกับดูแลให้นักเรียนพัฒนา ความรับผิดชอบตนเองด้วย

สรุปคือ ไม่สามารถพัฒนาเฉพาะความสามารถทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนไปในคราวเดียวกันด้วย เพราะมีส่วน ช่วยเสริมและสนับสนุนให้ทั้งสองด้านเป็นไปอย่างสมดุล

6. จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรมีในประเด็นอื่นๆ อีกหรือไม่ เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรม/ตัวบ่งชี้ ที่เด่นชัดของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

7. ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรใช้วิธีใดในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ผู้บริหารที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวนหนึ่งไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านบริหารการศึกษามาโดยตรง และบางส่วนยังไม่ได้ รับการพัฒนาด้านความสามารถทางวิชาการ และการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารบางส่วนไม่ได้ ผ่านการทดสอบหรือวัดด้วยเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือ แต่มีการเข้าสู่ตำแหน่งด้วยการคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสม ซึ่งอาจจะมีตัวเลือกไม่มากนักสำหรับแต่ละโรงเรียนหรือวัดที่เป็นที่ตั้ง โรงเรียน อาจเพราะมีข้อจำกัดว่าผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเป็นพระภิกษุเท่านั้น ขณะ ฆราวาสเป็นได้แค่รองผู้อำนวยการ ตลอดจนคำตอบแทนที่ต่ำ ไม่ได้คำตอบแทนเท่า

คุณวุฒิ แต่ก็ต้องทำงานรับผิดชอบเท่ากับผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐทั่วไป

ดังนั้น ผู้บริหารบางส่วนจึงต้องได้รับการพัฒนาความสามารถที่เป็นภาวะผู้นำทางวิชาการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น

1. ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ศึกษาภาระงานด้านวิชาการตั้งแต่กฎหมายทางการศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ฯลฯ การวัดประเมินผลทางการศึกษา
3. ศึกษาดูงานนอกสถานที่
4. พัฒนาความสามารถตนเองทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสืบค้นและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร
6. หมั่นเข้าประชุมและนำเสนอผลงานทางวิชาการในเวทีระดับประเทศและนานาชาติ จะทำให้เห็นความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ จากบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ ที่เขากำลังทำอยู่
7. หมั่นศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ การสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ฯลฯ โดยใช้โรงเรียนของตนเป็นฐาน เพื่อศึกษาพัฒนาการและหาทางปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง (เป็นข้อที่สำคัญที่สุด)
8. สร้างทัศนคติเชิงบวกที่เชื่อว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความรู้ความสามารถของเขา หากเขาได้รับการสนับสนุนอย่างถูกต้องเหมาะสม เขาจะสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย

นายประสิทธิ์ อุ๋นหนองกุง

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำเสนอภาพรวมไม่พาดพิงถึงผู้ตอบแบบสอบถามบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะและคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่และหน่วยงานของท่านแต่ประการใด หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายประสิทธิ์ อุณหองกุง

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โทรศัพท์มือถือ 089-2764249

ตอนที่ 1

สอบถามเกี่ยวกับสังกัดของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความหรือช่องว่างที่ตรงกับกลุ่ม
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สถานศึกษาของท่านสังกัด

1. สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

- () กลุ่มที่ 7 จังหวัด.....
- () กลุ่มที่ 8 จังหวัด.....
- () กลุ่มที่ 9 จังหวัด.....
- () กลุ่มที่ 10 จังหวัด.....
- () กลุ่มที่ 11 จังหวัด.....

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- () 1 - 5 ปี
- () 6 - 10 ปี
- () มากกว่า 11 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () ปริญญาเอก

4. วิชาเอกทางการศึกษา

- () การบริหารการศึกษา
- () การประถมศึกษา
- () อื่น ๆ (ถ้ามี โปรดระบุ

ตอนที่ 2

สอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติงานด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียวลงในช่องมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้	/				
00	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายโรงเรียน		/			

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
องค์ประกอบหลักที่ 1						
การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้						
1. การกำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้						
ตัวบ่งชี้	1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้					
	2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้					
	3. มีนโยบายในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	4. ประเมินความก้าวหน้าของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้					
	5. กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูและ นักเรียน					
2. การให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเรียนรู้						
ตัวบ่งชี้	6. ตั้งมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนไว้สูง					
	7. ปกป้องเวลาเพื่อการเรียนของนักเรียน					
	8. ให้ความสำคัญของการบริหารการเรียนการสอน มากกว่างานด้านอื่นๆ					
3. การสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ						
ตัวบ่งชี้	9. กำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน					
	10. กำหนดพฤติกรรมการสอนของครู					
	11. สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ					
	12. การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตามเกณฑ์ มาตรฐานทางวิชาการ					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
องค์ประกอบหลักที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน						
1. ผู้บริหารเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการ						
ตัวบ่งชี้	13. เป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการแก่ครูได้					
	14. รอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการวัดประเมินผล					
	15. มีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ					
	16. มีการกำกับ ติดตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน					
2. ความสอดคล้องของหลักสูตรการสอน						
ตัวบ่งชี้	17. กำหนดหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ของโรงเรียน					
	18. ร่วมกันกำหนดมาตรฐานในการประเมิน					
	19. ประเมินมาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน					
	20. จัดให้มีทรัพยากรที่จำเป็นและเพียงพอ					
	21. การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ของโรงเรียน					
3. การบริหารหลักสูตรและการสอน						
ตัวบ่งชี้	22. บริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดร่วมกัน					
	23. กำกับ ติดตาม ให้มีการปฏิบัติการสอน ตามมาตรฐานทางวิชาการ					
	24. ปรับปรุง พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน					
	25. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
องค์ประกอบหลักที่ 3 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้						
1. การส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้						
ตัวบ่งชี้	26. แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนสำคัญที่สุด					
	27. อุทิศเวลาให้กับการทำงาน ปรากฏกายให้เห็นอยู่เสมอ					
	28. สร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
	29. โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นระเบียบและปลอดภัย					
	30. รับรู้ แสดงความยินดี เมื่อนักเรียนมีความก้าวหน้าและเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง					
2. การสะท้อนผลงาน วิเคราะห์ และวิพากษ์						
ตัวบ่งชี้	31. ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู					
	32. รับฟังความคิดเห็นของครูและนักเรียน					
	33. ร่วมกับครูวิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักเรียน					
3. การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง						
ตัวบ่งชี้	34. การเข้าพบและพูดคุยเป็นเรื่องง่าย					
	35. การแสดงท่าทางที่ดีต่อนักเรียน ครู และผู้ปกครอง					
	36. สร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน					
	37. กระตุ้นให้ชุมชนสนับสนุนความสำเร็จในทางวิชาการ					
	38. มีการติดต่อสื่อสารกับชุมชนอยู่เสมอ					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
องค์ประกอบหลักที่ 4 การพัฒนาบุคลากร						
1. การจัดโครงการและกิจกรรม						
ตัวบ่งชี้	39. จัดโครงการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน					
	40. ประสานกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดโครงการพัฒนาครูแกนนำ					
	41. พัฒนาครูแกนนำของโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ					
2. การนิเทศการสอนและการประเมินผล การปฏิบัติงานของครู						
ตัวบ่งชี้	42. จัดระบบนิเทศและประเมินการสอน					
	43. ประเมินผลการทำงานของครู เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
	44. เข้าเยี่ยมห้องเรียนและสังเกตการณ์สอนของครูบ่อยๆ					
3. การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู						
ตัวบ่งชี้	45. จัดทำแบบประเมินครูและทำการประเมินเป็นระยะๆ					
	46. ร่วมกับครูกำหนดเป้าหมายทางวิชาชีพของครู					
	47. มุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง					
	48. กระตุ้นให้ชุมชนสนับสนุนความสำเร็จในทางวิชาการ					
	49. ส่งเสริมครูให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
องค์ประกอบหลักที่ 5 การพัฒนานักเรียน						
1. การรักษามาตรฐานที่สูงของนักเรียน						
ตัวบ่งชี้	50. ทำให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้					
	51. ทำให้นักเรียนทุกคนมีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์					
	52. ส่งเสริมจัดโครงการ กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้กับนักเรียน					
	53. ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
2. การกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน						
ตัวบ่งชี้	54. รับทราบความก้าวหน้าของนักเรียนอยู่เสมอ					
	55. ดำเนินการพัฒนานักเรียนที่เรียนอ่อน					
	56. ปรับปรุงพัฒนาการสอนอยู่เสมอ					
	57. ประสานงานและดูแลการสอนของครูอยู่เสมอ					
3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน						
ตัวบ่งชี้	58. รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบทุกภาคเรียน					
	59. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน					
	60. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเป้าหมาย ทางวิชาการของโรงเรียน					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ตอนที่ 3

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....
คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 3 นี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่กำหนดในสดมภ์วิธีการพัฒนาและโปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วเรียงลำดับความสำคัญจากวิธีการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ

ตัวอย่าง

วิธีการพัฒนา	ลำดับความสำคัญ
การฝึกปฏิบัติจริง	1
การศึกษาดูงาน	2
อื่นๆ เช่น การฝึกอบรม	3

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มวิธีการพัฒนา 1 วิธี คือ การฝึกอบรมและให้เรียงลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนา ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ การฝึกปฏิบัติจริง ลำดับที่ 2 คือ การศึกษาดูงาน และลำดับที่ 3 คือ การอบรม

<p style="text-align: center;">วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>	<p style="text-align: center;">ลำดับ ความสำคัญ</p>
1. การศึกษาด้วยตนเอง	
2. การฝึกปฏิบัติจริง	
3. การสอนงาน	
4. การอบรม/สัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติการ	
5. การหมุนเวียนสับเปลี่ยนงาน	
6. การใช้เอกสารประกอบการพัฒนา	
7. กรณีศึกษา	
8. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม	
9. การศึกษาดูงาน	
10. การใช้คู่มือการปฏิบัติงาน	
อื่นๆ.....	
อื่นๆ	